

УКРАЇНА
ХАРКІВСЬКА
МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
17 сесія 7 скликання

УКРАИНА
ХАРЬКОВСКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ
ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ
17 сессия 7 созыва

РІШЕННЯ

Від 20.12.2017 № 931/17
м. Харків

Про затвердження Програми
поводження з домашніми
тваринами та регулювання їхньої
чисельності у м. Харкові
на 2018-2022 рр.

З метою забезпечення умов для продовження ведення ефективної роботи у сфері поведження з домашніми тваринами, регулювання чисельності безпритульних тварин відповідно до умов чинного законодавства України, запобігання явищу безпритульності домашніх тварин, створення умов власникам домашніх тварин для дотримання вимог чинних Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові, на підставі ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», керуючись ст. 59 зазначеного Закону, Харківська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму поведження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові на 2018-2022 рр. (додається).

2. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію Харківської міської ради з питань житлово-комунального господарства, благоустрою та інженерної інфраструктури міста і секретаря Харківської міської ради.

Міський голова

Г.А. Кернес

Додаток
до рішення 17 сесії Харківської
міської ради 7 скликання «Про
затвердження Програми
поводження з домашніми тваринами
та регулювання їхньої чисельності
у м. Харкові на 2018-2022 рр.»
від 20.12.2017 № 931/17

ПРОГРАМА
поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності
у м. Харкові на 2018-2022 рр.

м. Харків
2017

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Найменування Програми	Програма поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові на 2018-2022 рр.
Нормативно-правове забезпечення розробки Програми	Закони України: - «Про місцеве самоврядування в Україні»; - «Про захист тварин від жорстокого поводження»; - «Про ветеринарну медицину»; - «Про санітарно-епідеміологічне благополуччя населення»; - «Про захист населення від інфекційних хвороб»; - Європейська конвенція про захист домашніх тварин, ратифікована Законом України від 18.09.2013 № 578-VII; - наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 28.09.2010 № 425 «Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку»; - наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках»; - наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 439 «Про затвердження Положення про притулок для тварин»; - наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 07.09.2010 № 365 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення евтаназії тварин»; - Рекомендації Всесвітнього товариства захисту тварин (WSPA) щодо цивілізованого регулювання чисельності бездоглядних тварин при вилові, транспортуванні, утриманні в притулках і присиплянні; - інші нормативно-правові акти.
Замовник Програми	Харківська міська рада
Розробник Програми	Департамент житлового господарства Харківської міської ради
Мета та завдання Програми	Основною метою Програми є забезпечення умов для продовження ведення ефективної роботи у сфері

	поводження з домашніми тваринами, регулювання чисельності безпритульних тварин відповідно до умов чинного законодавства України, запобігання явищу безпритульності домашніх тварин, створення умов власникам домашніх тварин для дотримання вимог чинних Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові. Для досягнення мети Програми необхідно виконати такі завдання: - продовжувати роботу з реєстрації тварин в Єдиній електронній базі даних домашніх тварин м. Харкова (далі – База даних); - розширити систему обліку домашніх тварин шляхом залучення приватних ветеринарних клінік, притулків, розплідників, кінологічних клубів до реєстрації домашніх тварин у Базі даних на договірних умовах; - організувати реєстрацію домашніх тварин на майданчиках для дресирування та вихову собак; - створити у складі КП «Центр поведінки з тваринами» (далі – КП «ЦПТ») «Соціальний ветеринарний центр»; - забезпечити власникам домашніх тварин ветеринарне обслуговування і стерилізацію їхніх вихованців за соціальними цінами; - забезпечити роботу пересувних ветеринарних клінік зі стерилізації домашніх тварин, у яких є власники; - визначати території місць для вихову домашніх собак, розмішувати та облаштовувати майданчики для дресирування і вихову домашніх собак; - сприяти проведенню контролю в місцях продажу тварин; - забезпечити ідентифікацію домашніх і безпритульних тварин методом їх чипування; - створити систему пошуку власників для безпритульних тварин шляхом проведення ярмарків безпритульних тварин, онлайн-ярмарків безпритульних тварин через зведення баз даних із зоозахисними організаціями; - укладати договори з установами тривалого утримання тварин про приймання-передачу тварин; - створити систему пільг для людей, які стали
--	---

	власниками безпритульних тварин із КП «ЦПТ»; - зробити КП «ЦПТ» пріоритетним місцем для громадсько-виправних робіт; - підготувати пропозиції щодо доповнення Комплексної програми розвитку освіти м. Харкова розділом, який регулює питання гуманного поводження з тваринами; - створити та просувати сторінку в соціальній мережі Instagram для популяризації діяльності КП «ЦПТ»; - сприяти створенню притулків для безпритульних тварин некомунальної форми власності; - проводити інформаційну роботу для власників щодо необхідності стерилізації і вакцинації домашніх тварин, запобігання їх неконтрольованому розмноженню, неприпустимості самовільного вихову, необхідності дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові та формування у власників відповідального ставлення до своїх вихованців; - забезпечити щорічний моніторинг кількості безпритульних домашніх тварин на території міста; - здійснювати вилов безпритульних тварин; - забезпечити стерилізацію безпритульних тварин, що надходять до Міського центру утримання безпритульних тварин (далі – Центр); - проводити вакцинацію і лікування безпритульних тварин, що утримуються в притулку Центру; - забезпечити проведення робіт з пошуку власників безпритульним тваринам, які утримуються у притулку Центру; - налагодити співпрацю з представниками зоозахисної громадськості з питань, пов'язаних з пошуком власників безпритульним тваринам, що утримуються у притулку Центру, проведення інформаційної кампанії для власників домашніх тварин про недопущення безконтрольного розмноження і необхідність стерилізації їхніх вихованців та інших питань, спрямованих на добробут тварин; - забезпечити підтримання належного санітарно-екологічного стану та епізоотичної ситуації в місті; - вести роботу, спрямовану на запобігання явищу
--	---

	безпритульності домашніх тварин; - налагодити співпрацю з міжнародними зоозахисними організаціями з метою надання інформаційної, методичної та іншої підтримки у сфері гуманного поводження з тваринами; - використовувати закордонний досвід поводження з домашніми та безпритульними тваринами; - вести інформаційну та освітню роботу, спрямовану на формування відповідального володіння домашніми тваринами.
Стислий зміст напрямків реалізації Програми	1. Поводження з домашніми тваринами, у яких є власники. 2. Поводження з безпритульними тваринами. 3. Інформаційна та освітня робота з питань поводження та гуманного ставлення до тварин.
Джерела фінансування Програми	- кошти бюджету міста Харкова; - добровільні внески юридичних і фізичних осіб; - інші кошти, не заборонені законодавством.
Механізми забезпечення реалізації Програми	- нормативно-правове забезпечення; - фінансове забезпечення; - організаційне забезпечення.
Очікувані результати реалізації Програми	- створення умов власникам для дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові; - зменшення кількості незатребуваного потомства домашніх тварин, у яких є власники; - недопущення зростання чисельності безпритульних собак на території міста; - регулювання чисельності безпритульних тварин на території міста; - зменшення забруднення території міста відходами життєдіяльності тварин; - підтримання епізоотичного, санітарно-епідеміологічного та екологічного стану міста на належному рівні; - збереження здоров'я населення міста; - запобігання поширенню хвороб, спільних для людей і тварин; - формування гуманного та етичного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною; - застосування закордонного досвіду у вирішенні питань поводження з домашніми тваринами.

Терміни реалізації Програми	2018-2022 рр.
--------------------------------	---------------

Програму поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові на 2018-2022 рр. (далі – Програма) розроблено з метою забезпечення продовження роботи у сфері поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові, яка здійснювалася на підставі Програми поводження з домашніми тваринами та регулювання їх чисельності у м. Харкові на 2013-2017 рр.

1. Аналіз результатів реалізації заходів попередніх програм поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності в м. Харкові за період 2007-2017 рр.

На виконання норм і вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», який набрав чинності у лютому 2006 року, з метою упорядкування та забезпечення діяльності у сфері поводження з домашніми тваринами протягом останніх 10 років у місті Харкові проводилася поступова планомірна робота на підставі:

- Програми поводження з домашніми тваринами та регулювання їх чисельності у м. Харкові на 2007-2012 рр., затвердженій рішенням 15 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 03.10.2007 № 216/07;

- Програми поводження з домашніми тваринами та регулювання їх чисельності у м. Харкові на 2013-2017 рр., затвердженій рішенням 20 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.10.2012 № 888/12.

Заходами вищезазначених програм було охоплено всю сферу, пов'язану з наявністю домашніх тварин у міському середовищі, та визначено основні напрямки їх реалізації:

1. Поводження з тваринами, у яких є власники.
2. Поводження з безпритульними тваринами.
3. Інформаційна та освітня робота, спрямована на формування гуманного ставлення населення міста до тварин.

За період дії двох вищезазначених програм поводження з домашніми тваринами та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові виконано всі передбачені заходи:

№ з/п	Зміст заходів	Результати
1.	Поводження з тваринами, у яких є власники, у т.ч.:	
1.1.	Розробка Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові.	Рішенням 15 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 03.10.2007

		№ 164/07 затверджено Правила утримання домашніх тварин у м. Харкові.
1.2.	Визначення підприємства, уповноваженого у сфері поводження з домашніми тваринами.	Рішенням 34 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 26.06.2009 № 154/09 створено комунальне підприємство «Центр поводження з тваринами».
1.3.	Ведення Єдиної електронної бази даних домашніх тварин м. Харкова.	З метою забезпечення власникам домашніх тварин умов для дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові розроблено і впроваджено Єдину електронну базу даних домашніх тварин м. Харкова (далі – База даних). Станом на 01.10.2017 в Базі даних зареєстровано, видано свідоцтва та номерні знаки (жетони) власникам 6 594 собак і 2 127 котів.
1.4.	Реєстрація тварин в Єдиній електронній базі даних домашніх тварин м. Харкова.	
1.5.	Видача реєстраційних посвідчень і номерних знаків (жетонів) власникам зареєстрованих тварин.	
1.6.	Моніторинг кількості тварин, у яких є власники.	За результатами моніторингу, який проводить КП «Центр поводження з тваринами», кількість собак, у яких є власники, в місті становить близько 85 000 і котів – 250 000.
1.7.	Контроль за дотриманням Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові.	КП «Центр поводження з тваринами» розглянуто 607 скарг на порушення правил утримання домашніх тварин. За результатами перевірок складено 496 адміністративних протоколів, 39 матеріалів направлено до судових органів.
1.8.	Розробка проектно-вишукувальної документації та облаштування майданчиків для дресирування і вихулу собак.	У місті облаштовано 31 майданчик для дресирування і вихулу собак.
1.9.	Визначення місць і територій для вихулу собак.	На території міста визначено і позначено відповідними інформаційними знаками 185 місць і територій для вихулу собак.
1.10.	Придбання інформаційних знаків та обладнання для облаштування місць вихулу собак.	
1.11.	Створення мобільних стерилізаційних пунктів.	КП «Центр поводження з тваринами» придбано 2 мобільних ветеринарних

		кабінети для надання послуг з хірургічної стерилізації, вакцинації, лікування домашніх тварин.
1.12.	Проектування і будівництво колумбарію для поховання домашніх тварин.	Збудовано колумбарний комплекс для надання ритуальних послуг власникам тварин, який складається з 26 стел із 1 560 нішами для розміщення урн з прахом померлих тварин.
2.	Поводження з безпритульними домашніми тваринами, у т.ч.:	
2.1.	Виллов безпритульних домашніх тварин на території м. Харкова.	Протягом 2008-2017 років на території міста виловлено 55 985 безпритульних собак та 6,5 тис. безпритульних котів, з яких 800 повернуто до місця вилову.
2.2.	Моніторинг кількості безпритульних тварин.	У період 2013-2017 рр. кількість безпритульних собак у місті знизилася з 10 000 до 5 700 (на 43 %).
2.3.	Робота із залучення інвестицій, благодійних внесків юридичних і фізичних осіб для впровадження гуманного поводження з безпритульними тваринами.	З 01.07.2012 по 01.10.2017 на розрахунковий рахунок КП «Центр поводження з тваринами» надійшли благодійні внески в розмірі 378 079 грн. Підприємство також отримало корм для тварин на суму 228 436 грн.
2.4.	Розробка проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт об'єктів по просп. Гагаріна, 358 для розміщення Міського центру утримання безпритульних тварин.	У складі КП «Центр поводження з тваринами» створено Міський центр утримання безпритульних тварин. У своїй інфраструктурі він має: - адміністративну будівлю з ветеринарною клінікою, стаціонаром та лабораторією, оснащеними обладнанням для діагностики і лікування тварин; - карантинний майданчик з вольєрами, розрахованими на одночасне утримання до 280 виловлених собак для проходження карантину; - притулок для собак з вольєрами, розрахований на одночасне утримання 220 собак, відібраних для пошуку їм нових власників; - притулок для котів, розрахований на одночасне утримання до 300 тварин; - будівлі готелів для собак і котів на період відсутності їх власників; - огорожений майданчик для вигулу,
2.5.	Капітальний ремонт об'єктів по просп. Гагаріна, 358 для розміщення Міського центру утримання безпритульних тварин.	
2.6.	Проектно-вишукувальні роботи, будівництво та облаштування притулку для утримання безпритульних тварин по просп. Гагаріна, 358.	

		дресирування і соціалізації собак, що утримуються у притулку; - господарську зону (склади, гараж, майстерні, котельні тощо); - колумбарний комплекс для надання ритуальних послуг власникам тварин, який складається з 26 стел із 1 560 нішами для розміщення урн з прахом померлих тварин. Загальна вартість робіт зі створення Міського центру утримання безпритульних тварин у складі КП «Центр поводження з тваринами» (капітальний ремонт наявних об'єктів, нове будівництво та облаштування) за період 2010-2017 рр. становила 26 073 645 грн.
2.7.	Зміцнення матеріально-технічної бази КП «Центр поводження з тваринами».	Придбано: - 8 автомобілів марки «Газель», 1 автомобіль марки «ІЖ-пікап» і 1 службовий автомобіль марки «Geely»; - спецзасоби для гуманного вилову тварин (петлі, сачки, клітки тощо); - ветеринарне обладнання (апарат УЗД, рентген-апарат, електрокоагулятори біологічного зварювання тканин, апарат ШВЛ, стерилізатори хірургічного інструменту, електрокардіограф тощо), - ветеринарні меблі для 5 маніпуляційних кабінетів; - обладнання для лабораторних досліджень (біологічних, імунних, гематологічних, вірусологічних); - офісні меблі та оргтехніка; - 2 апарати високого тиску для прибирання вольєрів та миття машин; - трактор і тракторний причеп; - обладнання для автомайстерні тощо.
3.	Інформаційно-просвітницька та виховна робота, спрямована на формування гуманного ставлення до тварин, в т.ч.:	
3.1.	Розміщення просвітницьких та інформаційно-довідкових матеріалів на сайті	Проводилася інформаційна та освітня робота щодо необхідності контролю за розмноженням тварин, у яких є

	КП «Центр поводження з тваринами» з усіх питань, пов'язаних з поводженням з тваринами.	власники, та їх вакцинації, щодо методів, що впливають на скорочення чисельності безпритульних тварин, необхідності дотримання вимог Правил
3.2.	Організація інформаційно-просвітницької роботи з населенням з питань утримання домашніх тварин.	утримання домашніх тварин у м. Харкові тощо. З цією метою видавалися і розповсюджувалися інформаційні листівки, буклети,
3.3.	Розробка навчальних виховних курсів для дошкільних та навчальних закладів з питань гуманного ставлення до тварин і правил поведінки з ними.	публікувалися матеріали в друкованих виданнях, в підземному і наземному міському транспорті розміщувалися плакати, здійснювалася демонстрація відеороликів на телеканалах а також співробітники підприємства брали
3.4.	Організація проведення тематичних конференцій, семінарів, лекцій, конкурсів, виставок тощо.	участь у тематичних телевізійних програмах міських телекомпаній. У загальноосвітніх школах міста
3.5.	Організація та участь у підготовці та проведенні тематичних телевізійних програм, виступів у ЗМІ.	проводилися позакласні курси занять з учнями 1-9 класів за розробленою програмою «Гуманне ставлення до тварин і правила поводження з ними». Усього проведено 815 занять.

У ході реалізації заходів Програми поводження з домашніми тваринами та регулювання їх чисельності у м. Харкові на 2013-2017 рр. вилов безпритульних домашніх тварин у місті здійснювало КП «Центр поводження з тваринами».

Виходячи з динаміки вилову:

- 2013 рік – 10 000 собак (за планом – 10 000);
- 2014 рік – 9 500 собак (за планом – 10 000);
- 2015 рік – 7 000 собак (за планом – 7 000);
- 2016 рік – 6 056 собак (за планом – 6 000);
- 2017 рік – 5 650 собак (за планом – 5 700)

за 5 років підприємством виловлено 38 206 безпритульних собак.

Таким чином, кількість виловлених безпритульних собак у 2017 році зменшилася на 43,7 % порівняно з 2013 роком, що безумовно свідчить про ефективність проведеної роботи з регулювання їхньої чисельності.

У рамках Угоди про співпрацю у сфері поводження з домашніми тваринами, підписаної між Департаментом житлового господарства Харківської міської ради та зоозахисною організацією «Naturewatch Foundation» (Великобританія) в лютому 2013 року, британськими експертами було відзначено, що реалізація заходів міської програми регулювання чисельності безпритульних собак дає позитивний ефект, який полягає в позитивній динаміці скорочення кількості безпритульних собак на території Харкова. За результатами двох підрахунків їхньої кількості,

проведених фахівцями «Naturewatch Foundation», було відзначено зменшення кількості безпритульних собак на 40 % за 6 місяців.

Також підтвердженням ефективності реалізації Програм є динаміка моніторингу даних по м. Харкову Управління Держпродспоживслужби у м. Харкові :

- у 2010 році безпритульними собаками було травмовано 1 903 особи;
- у 2016 році цей показник зменшився на 77 % і становив 436 випадків;
- скорочення до нуля показників забруднення ґрунтів дитячих майданчиків і рекреаційних зон яйцями геогельмінтів (токсокар, собачих і котячих аскарид). У 2010 році було встановлено 19,3 % позитивних результатів з досліджених проб. Починаючи з 2015 року виявлено тільки нежиттєздатні яйця токсокар, що не є показником забрудненості ґрунту.

Крім чисельності безпритульних собак, відповідно до норм Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» регулюванню також підлягає і чисельність безпритульних котів. Починаючи з 2015 року з метою врегулювання численних конфліктів і скарг жителів міста на наявність великої кількості безпритульних котів, перш за все у дворах багатоповерхової забудови, КП «Центр поводження з тваринами» почало їх вилов із застосуванням методу «вилов-стерилізація-повернення на місце вилову» (далі – метод ВСП). Застосування цього методу до котів також було рекомендовано організацією «Naturewatch Foundation».

У разі якщо мешканці не заперечують щодо наявності на прибудинкових та інших територіях безпритульних котів і є ті, хто згоден доглядати за цими тваринами, після вилову, стерилізації та вакцинації частина виловлених котів поверталася до місць вилову. За період 2015-2017 рр. усього виловлено 7,5 тис. безпритульних котів, з яких 800 повернуто до місць вилову.

Таким чином, за період дії двох вищезазначених програм поводження з домашніми тваринами та регулювання їх чисельності у м. Харкові виконано всі передбачені заходи. Це дозволило за останні 10 років:

- привести систему поводження з домашніми тваринами в місті у відповідність до вимог чинного законодавства в цій сфері;
- створити умови власникам домашніх тварин для дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові;
- створити систему регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на території міста;
- знизити кількість безпритульних домашніх собак на території міста до оптимального рівня;
- створити інфраструктуру для утримання та поводження з виловленими безпритульними тваринами;
- організувати інформаційну та освітню роботу з питань, пов'язаних із відносинами людини і домашніх тварин у міському середовищі.

Однак, незважаючи на досягнуте, необхідно продовжувати роботу, спрямовану на регулювання чисельності безпритульних домашніх тварин, недопущення зростання їхньої кількості в межах міста, створення умов власникам

домашніх тварин для дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові, у тому числі на профілактику явища безпритульності домашніх тварин, сприяння громадським зоозахисним організаціям у створенні притулків некомунальної форми власності.

2. Мета та завдання Програми

2.1. Мета Програми

Основною метою Програми є забезпечення умов для продовження ведення ефективної роботи у сфері поводження з домашніми тваринами, регулювання чисельності безпритульних тварин відповідно до умов чинного законодавства України, запобігання явищу безпритульності домашніх тварин, створення умов власникам домашніх тварин для дотримання вимог чинних Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові.

Комунальні підприємства м. Харкова є невід'ємною складовою сталого розвитку міста та орієнтовані на забезпечення потреб територіальної громади, які реалізуються міською радою через комунальні підприємства, створені для виконання заходів міських програм.

З метою ефективного управління комунальною власністю у сфері поводження з домашніми тваринами на території м. Харкова, подальшого розвитку матеріальної бази зазначеної сфери, якісного надання послуг населенню міста Харкова відповідними ресурсами (у тому числі фінансовими) забезпечується комунальне підприємство «Центр поводження з тваринами».

2.2. Завдання Програми

Для досягнення мети Програми необхідно виконати такі завдання:

- продовжувати роботу з реєстрації тварин в Єдиній електронній базі даних домашніх тварин м. Харкова (далі – База даних);
- розширити систему обліку домашніх тварин шляхом залучення приватних ветеринарних клінік, притулків, розплідників, кінологічних клубів до реєстрації домашніх тварин у Базі даних на договірних умовах;
- організувати реєстрацію домашніх тварин на майданчиках для дресирування та вихову собак;
- створити у складі КП «Центр поводження з тваринами» (далі – КП «ЦПТ») «Соціальний ветеринарний центр»;
- забезпечити власникам домашніх тварин ветеринарне обслуговування і стерилізацію їхніх вихованців за соціальними цінами;
- забезпечити роботу пересувних ветеринарних клінік зі стерилізації домашніх тварин, у яких є власники;
- визначати території місць для вихову домашніх собак, розміщувати та облаштовувати майданчики для дресирування і вихову домашніх собак;
- сприяти проведенню контролю в місцях продажу тварин;
- забезпечити ідентифікацію домашніх і безпритульних тварин методом

їх чипування;

- створити систему пошуку власників для безпритульних тварин шляхом проведення ярмарків безпритульних тварин, онлайн-ярмарків безпритульних тварин через зведення баз даних із зоозахисними організаціями;
- укладати договори з установами тривалого утримання тварин про приймання-передачу тварин;
- створити систему пільг для людей, які стали власниками безпритульних тварин із КП «ЦПТ»;
- зробити КП «ЦПТ» пріоритетним місцем для громадсько-виправних робіт;
- підготувати пропозиції щодо доповнення Комплексної програми розвитку освіти м. Харкова розділом, який регулює питання гуманного поводження з тваринами;
- створити та просувати сторінку в соціальній мережі Instagram для популяризації діяльності КП «ЦПТ»;
- сприяти створенню притулків для безпритульних тварин некомунальної форми власності;
- проводити інформаційну роботу для власників щодо необхідності стерилізації і вакцинації домашніх тварин, запобігання їх неконтрольованому розмноженню, неприпустимості самовільного вихову, необхідності дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові та формування у власників відповідального ставлення до своїх вихованців;
- забезпечити щорічний моніторинг кількості безпритульних домашніх тварин на території міста;
- здійснювати вилов безпритульних тварин;
- забезпечити стерилізацію безпритульних тварин, що надходять до Міського центру утримання безпритульних тварин (далі – Центр);
- проводити вакцинацію і лікування безпритульних тварин, що утримуються в притулку Центру;
- забезпечити роботу з пошуку власників безпритульним тваринам, які утримуються у притулку Центру;
- налагодити співпрацю з представниками зоозахисної громадськості з питань, пов'язаних з пошуком власників безпритульним тваринам, що утримуються у притулку Центру, проведення інформаційної кампанії для власників домашніх тварин про недопущення безконтрольного розмноження і необхідність стерилізації їхніх вихованців та інших питань, спрямованих на добробут тварин;
- забезпечити підтримання належного санітарно-екологічного стану та епізоотичної ситуації в місті;
- вести роботу, спрямовану на запобігання явищу безпритульності домашніх тварин;
- налагодити співпрацю з міжнародними зоозахисними організаціями з метою надання інформаційної, методичної та іншої підтримки в сфері гуманного поводження з тваринами;
- використовувати закордонний досвід поводження з домашніми та безпритульними тваринами;

- вести інформаційну та освітню роботу, спрямовану на формування відповідального володіння домашніми тваринами.

3. Напрямки реалізації Програми

Реалізацію Програми передбачено за такими напрямками:

- поведження з тваринами, у яких є власники;
- поведження з безпритульними тваринами;
- інформаційна та освітня робота з питань, пов'язаних з проблемами взаємин людини і домашніх тварин у міському середовищі.

Реалізацію основних напрямків Програми передбачено шляхом виконання відповідних заходів, які наведено в додатку до Програми і розраховано на 5 років (2018-2022 рр.).

4. Механізми забезпечення реалізації Програми

4.1. Нормативно-правове забезпечення

Програма реалізується на підставі таких нормативно-правових актів:

- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження»;
- Закону України «Про ветеринарну медицину»;
- Закону України «Про санітарно-епідеміологічне благополуччя населення»;
- Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- Європейської конвенції про захист домашніх тварин, ратифікованої Законом України від 18.09.2013 № 578-VII;
- наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 28.09.2010 № 425 «Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку»;
- наказу Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках» від 15.10.2010 № 438;
- наказу Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 439 «Про затвердження Положення про притулок для тварин»;
- наказу Державного комітету ветеринарної медицини України від 07.09.2010 № 365 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення евтаназії тварин»;
- Рекомендацій Всесвітнього товариства захисту тварин (WSPA) щодо цивілізованого регулювання чисельності бездоглядних тварин при вилові, транспортуванні, утриманні в притулках і присиплянні;
- інших нормативно-правових актів.

4.2. Фінансове забезпечення

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок:

- коштів бюджету міста Харкова;
- добровільних внесків юридичних і фізичних осіб;
- інших коштів, не заборонених законодавством України.

Напрями та заходи Програми, обсяги їх фінансування визначаються і затверджуються рішенням Харківської міської ради окремо на кожен фінансовий рік при прийнятті бюджету міста Харкова.

Для забезпечення ефективної роботи та контролю у сфері утримання і поводження з домашніми тваринами кошти бюджету міста Харкова можуть направлятися в якості фінансової підтримки комунальним підприємствам, що здійснюють діяльність у цій сфері.

4.3. Організаційне забезпечення

Організаційне забезпечення реалізації Програми і контроль виконання передбачених Програмою заходів здійснює Департамент житлового господарства Харківської міської ради.

5. Очікувані результати реалізації заходів Програми

Затвердження та реалізація передбачених заходів створить підставу для продовження ведення ефективної роботи у сфері утримання та поводження з тваринами в місті і дасть можливість:

- створити умови власникам для дотримання вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові;
- зменшити кількість незатребуваного потомства домашніх тварин, у яких є власники;
- не допустити зростання чисельності безпритульних собак на території міста;
- регулювати чисельність безпритульних тварин на території міста;
- зменшити забруднення території міста відходами життєдіяльності тварин;
- підтримувати епізоотичний, санітарно-епідеміологічний та екологічний стан міста на належному рівні;
- зберегти здоров'я населення міста;
- запобігти поширенню хвороб, спільних для людей і тварин;
- сформувати гуманне та етичне ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною;
- застосовувати закордонний досвід у вирішенні питань поводження з домашніми тваринами.

Директор Департаменту
житлового господарства

Р.Б. Нехорошков

Додаток
до Програми поводження
з домашніми тваринами та
регулювання їхньої чисельності
у м. Харкові на 2018-2022 рр.

ЗАХОДИ
Програми поводження з домашніми тваринами
та регулювання їхньої чисельності у м. Харкові на 2018-2022 рр.

№ з/п	Найменування заходів	Виконавець	Термін виконання
1.	Поводження з домашніми тваринами, у яких є власники, у т. ч. .:		2018-2022 роки
1.1.	Фінансова підтримка КП «Центр поводження з тваринами».	Департамент житлового господарства, Департамент бюджету і фінансів, Департамент містобудування, архітектури та генерального плану, адміністрації районів Харківської міської ради, КП «Центр поводження з тваринами»	
1.2.	Ведення Єдиної електронної бази даних домашніх тварин м. Харкова.		
1.3.	Реєстрація тварин у Єдиній електронній базі даних домашніх тварин м. Харкова з видачею власникам відповідного пакета документів.		
1.4.	Удосконалення Єдиної електронної бази даних домашніх тварин м. Харкова шляхом розширення системи обліку через залучення приватних ветеринарних клінік, притулків, розплідників, кінологічних клубів до реєстрації домашніх тварин у Базі даних на договірних умовах та організація реєстрації домашніх тварин на майданчиках для дресирування та вихову собак.		
1.5.	Контроль за дотриманням вимог Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові.		

1.6.	Придбання обладнання та облаштування майданчиків для дресирування і вихову собак.		
1.7.	Визначення місць і територій для вихову собак.		
1.8.	Придбання інформаційних знаків для позначення місць вихову собак.		
1.9.	Забезпечення надання ветеринарною клінікою КП «Центр поводження з тваринами» («Соціальний ветеринарний центр») ветеринарних послуг власникам тварин за соціальними цінами.		
1.10.	Забезпечення роботи мобільних ветеринарних кабінетів для надання ветеринарних послуг власникам домашніх тварин на території міста Харкова.		
1.11.	Розширення будівництва колумбарію для поховання померлих домашніх тварин.		
1.12.	Створення комплексу «Сад спогадів» при колумбарії для поховання померлих домашніх тварин.		
1.13.	Розроблення та внесення змін і доповнень до чинної редакції Правил утримання домашніх тварин у м. Харкові.		
1.14.	Ініціювання розробки та прийняття на законодавчому рівні ветеринарно-санітарних правил утримання тварин у житлових приміщеннях та інших необхідних законодавчих ініціатив у сфері поводження з тваринами.		

2.	Поводження з безпритульними домашніми тваринами, у т. ч.:		2018-2022 роки
2.1.	Вилов безпритульних домашніх тварин на території м. Харкова.	Департамент житлового господарства, Департамент містобудування, архітектури та генерального плану, адміністрації районів Харківської міської ради, КП «Центр поведження з тваринами», громадські організації та об'єднання	
2.2.	Моніторинг кількості безпритульних домашніх тварин на території м. Харкова.		
2.3.	Залучення інвестицій, благодійних внесків юридичних і фізичних осіб для забезпечення гуманного поведження з безпритульними тваринами.		
2.4.	Організація системи контролю за утриманням і розмноженням собак на територіях некомунальної форми власності, що належать юридичним особам (гаражні кооперативи, будівельні майданчики, промислові та інші території).		
2.5.	Сприяння створенню притулків некомунальної форми власності для безпритульних домашніх тварин.		
2.6.	Зміцнення матеріально-технічної бази КП «Центр поведження з тваринами».		
2.7.	Удосконалення наявної системи пошуку власників для безпритульних тварин, які утримуються у притулку Міського центру утримання безпритульних тварин шляхом:		
2.7.1.	Проведення ярмарків безпритульних тварин.		
2.7.2.	Проведення онлайн-ярмарків безпритульних тварин через зведення баз даних із зоозахисними організаціями.		

2.7.3.	Укладання угод з установами тривалого утримання тварин про приймання-передачу тварин.		
2.7.4.	Створення системи пілг для людей, які стали власниками безпритульних тварин з притулку Міського центру утримання безпритульних тварин.		
2.8.	Забезпечення вилову безпритульних котів з поверненням їх на місце вилову за згодою мешканців.		
3.	Інформаційна та освітня робота, спрямована на формування відповідального володіння домашніми тваринами, в т. ч.:		2018-2022 роки
3.1.	Розміщення освітніх та інформаційно-довідкових матеріалів на сайті КП «Центр поводження з тваринами» з усіх питань щодо поводження з домашніми тваринами.	КП «Центр поводження з тваринами», Департамент у справах інформації та зв'язків з громадськістю Харківської міської ради, громадські організації та об'єднання	
3.2.	Забезпечення розробки і проведення інформаційних та рекламних заходів з питань, пов'язаних з поводженням з тваринами.		
3.3.	Розміщення соціальної реклами в міському транспорті з питань, пов'язаних з поводженням з тваринами.		
3.4.	Організація інформаційної, освітньої роботи з населенням з питань утримання домашніх тварин.		
3.5.	Проведення у навчальних закладах освітніх курсів з питань гуманного ставлення до тварин і правил поведінки з ними.		
3.6.	Організація проведення тематичних конференцій, семінарів, лекцій, конкурсів, виставок тощо.		

3.7.	Організація та участь у підготовці та проведенні тематичних телевізійних програм, сюжетів, виступів у ЗМІ.		
3.8.	Підготовка пропозицій щодо доповнення Комплексної програми розвитку освіти м. Харкова розділом, який регулює питання гуманного поводження з тваринами.		
3.9.	Створення та просування сторінки в соціальній мережі Instagram для популяризації діяльності КП «Центр поводження з тваринами».		
3.10.	Налагодити співпрацю з міжнародними зоозахисними організаціями з метою надання інформаційної, методичної та іншої підтримки у сфері гуманного поводження з тваринами.		

Директор Департаменту
житлового господарства

Р.Б. Нехорошков

УКРАЇНА
ХАРКІВСЬКА
МІСЬКА РАДА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
17 сесія 7 скликання

УКРАИНА

ХАРЬКОВСКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ
ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТИ
17 сессия 7 созыва

РЕШЕНИЕ

От 20.12.2017 № 931 /17
г. Харьков

Об утверждении Программы
обращения с домашними животными
и регулирования их численности в
г. Харькове на 2018-2022 гг.

С целью обеспечения условий для продолжения ведения эффективной работы в сфере обращения с домашними животными и регулирования их численности в соответствии с требованиями действующего законодательства Украины, предотвращения явления бездомности домашних животных в городе Харькове, создания условий владельцам домашних животных для соблюдения требований действующих Правил содержания домашних животных в г. Харькове, на основании ст. 26 Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине», руководствуясь ст. 59 указанного Закона, Харьковский городской совет

РЕШИЛ:

1. Утвердить Программу обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2018-2022 гг. (прилагается).

2. Контроль за исполнением решения возложить на постоянную комиссию Харьковского городского совета по вопросам жилищно-коммунального хозяйства, благоустройства и инженерной инфраструктуры города и секретаря Харьковского городского совета.

Городской голова

Г.А. Кернес

Приложение
к решению 17 сессии Харьковского
городского совета 7 созыва
«Об утверждении Программы
обращения с домашними
животными и регулирования их
численности в г. Харькове на
2018-2022 гг.»
от 20.12.2017 № 931/17

ПРОГРАММА
обращения с домашними животными и регулирования их численности в
г. Харькове на 2018-2022 гг.

г. Харьков
2017

ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ

Наименование Программы	Программа обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2018-2022 гг.
Нормативно-правовое обеспечение разработки Программы	Законы Украины: - «О местном самоуправлении в Украине»; - «О защите животных от жестокого обращения»; - «О ветеринарной медицине»; - «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения»; - «О защите населения от инфекционных болезней»; - Европейская конвенция о защите домашних животных, ратифицированная Законом Украины от 18.09.2013 № 578-VII; - приказ Министерства охраны окружающей природной среды Украины от 28.09.2010 № 425 «Об утверждении Порядка проведения мероприятий, необходимых для сокращения численности животных, которые представляют опасность»; - приказ Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 15.10.2010 № 438 «Об утверждении Ветеринарно-санитарных требований к содержанию животных в приютах»; - приказ Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 15.10.2010 № 439 «Об утверждении Положения о приюте для животных»; - приказ Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 07.09.2010 № 365 «Об утверждении Методических рекомендаций по проведению эвтаназии животных»; - Рекомендации Всемирного общества защиты животных (WSPA) по цивилизованному регулированию численности безнадзорных животных при отлове, транспортировке, содержании в приютах и усыплении; - другие нормативно-правовые акты.
Заказчик Программы	Харьковский городской совет
Разработчик Программы	Департамент жилищного хозяйства Харьковского городского совета

Цель и задачи Программы	Основной целью Программы является обеспечение условий для продолжения ведения эффективной работы в сфере обращения с домашними животными, регулирования численности бездомных животных в соответствии с требованиями действующего законодательства Украины, предотвращения явления бездомности домашних животных в городе Харькове, создание условий владельцам домашних животных для соблюдения требований действующих Правил содержания домашних животных в г. Харькове. Для достижения цели Программы необходимо выполнить такие задачи: - продолжать работу по регистрации животных в Единой электронной базе данных домашних животных г. Харькова (далее – База данных); - расширить систему учета домашних животных путем привлечения частных ветеринарных клиник, приютов, питомников, кинологических клубов к регистрации домашних животных в Базе данных на договорных условиях; - организовать регистрацию домашних животных на площадках для дрессировки и выгула собак; - создать в составе КП «Центр обращения с животными» (далее – КП «ЦОЖ») «Социальный ветеринарный центр»; - обеспечить владельцам домашних животных ветеринарное обслуживание и стерилизацию их питомцев по социальным ценам; - обеспечить работу передвижных ветеринарных клиник по стерилизации домашних животных, у которых есть владельцы; - определять территории мест для выгула домашних собак, размещать и обустраивать площадки для дрессировки и выгула домашних собак; - способствовать проведению контроля в местах продажи животных; - обеспечить идентификацию домашних и бездомных животных методом их чипирования; - создать систему поиска владельцев для бездомных животных путем проведения ярмарок бездомных животных, онлайн-ярмарок бездомных животных путем сведения баз данных с зоозащитными
-------------------------	---

	организациями; - заключать договоры с учреждениями длительного содержания животных о приеме-передаче животных; - создать систему льгот для людей, которые стали владельцами бездомных животных из КП «ЦОЖ». - сделать КП «ЦОЖ» приоритетным местом для общественно-исправительных работ; - подготовить предложения по дополнению Комплексной программы развития образования г. Харькова разделом, регулирующим вопросы гуманного обращения с животными; - создать и продвигать страницу в социальной сети Instagram для популяризации деятельности КП «ЦОЖ»; - способствовать созданию приютов для бездомных животных некоммунальной формы собственности; - проводить информационную работу для владельцев о необходимости стерилизации и вакцинации домашних животных, предотвращения их неконтролируемого размножения, недопустимости самовольного выгула, необходимости соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове и формирования у владельцев ответственного отношения к своим питомцам; - обеспечить ежегодный мониторинг количества бездомных домашних животных на территории города; - осуществлять отлов бездомных животных; - обеспечить стерилизацию бездомных животных, поступающих в Городской центр содержания бездомных животных (далее – Центр); - проводить вакцинацию и лечение бездомных животных, содержащихся в приюте Центра; - обеспечить проведение работ по поиску владельцев бездомным животным, содержащимся в приюте Центра; - наладить сотрудничество с представителями зоозащитной общественности по вопросам, связанным с поиском владельцев бездомным животным, содержащимся в приюте Центра, проведения информационной кампании для владельцев домашних животных о недопущении
--	--

	бесконтрольного размножения и необходимости стерилизации их питомцев, и другим вопросам, направленным на благополучие животных; - обеспечить поддержание надлежащего санитарно-экологического состояния и эпизоотической ситуации в городе; - вести работу, направленную на предотвращение явления бездомности домашних животных; - наладить сотрудничество с международными зоозащитными организациями с целью получения информационной, методической и другой поддержки в сфере гуманного обращения с животными; - использовать зарубежный опыт обращения с домашними и бездомными животными; - вести информационную и образовательную работу, направленную на формирование ответственного владения домашними животными.
Краткое содержание направлений реализации Программы	1. Обращение с домашними животными, у которых есть владельцы. 2. Обращение с домашними бездомными животными. 3. Информационная и образовательная работа по вопросам обращения и гуманного отношения к животным.
Источники финансирования Программы	- средства бюджета города Харькова; - добровольные взносы юридических и физических лиц; - другие средства, не запрещенные законодательством.
Механизмы обеспечения реализации Программы	- нормативно-правовое обеспечение; - финансовое обеспечение; - организационное обеспечение.
Ожидаемые результаты реализации Программы	- создание условий владельцам для соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове; - уменьшение количества невестребованного потомства домашних животных, у которых есть владельцы; - недопущение роста численности бездомных собак на территории города; - регулирование численности бездомных животных

	на территории города; - уменьшение загрязнения территории города отходами жизнедеятельности животных; - поддержание эпизоотического, санитарно-эпидемиологического и экологического состояния города на должном уровне; - сохранение здоровья населения города; - предотвращение распространения болезней, общих для человека и животных; - формирование гуманного и этичного отношения к животным, находящимся рядом с человеком; - применение зарубежного опыта в решении вопросов обращения с домашними животными.
Сроки реализации Программы	2018-2022 гг.

Программа обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2018-2022 гг. (далее – Программа) разработана с целью обеспечения продолжения работы в сфере обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове, которая осуществлялась на основании Программы обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2013-2017 гг.

1. Анализ результатов реализации мероприятий предыдущих программ обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове за период 2007-2017 гг.

Во исполнение норм и требований Закона Украины «О защите животных от жестокого обращения», который вступил в силу в феврале 2006 года, с целью упорядочения и обеспечения деятельности в сфере обращения с домашними животными в течение последних 10 лет в городе Харькове велась постепенная планомерная работа на основании:

- Программы обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2007-2012 гг., утвержденной решением 15 сессии Харьковского городского совета 5 созыва от 03.10.2007 № 216/07;
- Программы обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2013-2017 гг., утвержденной решением 20 сессии Харьковского городского совета 6 созыва от 24.10.2012 № 888/12.

Мероприятиями вышеуказанных программ была охвачена вся сфера, связанная с наличием домашних животных в городской среде, и определены основные направления их реализации:

1. Обращение с домашними животными, у которых есть владельцы.
2. Обращение с бездомными домашними животными.
3. Информационная и образовательная работа, направленная на формирование

гуманного отношения населения города к животным.

За период действия двух вышеуказанных программ обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове выполнены все предусмотренные мероприятия:

№ п/п	Содержание мероприятий	Результаты
1.	Обращение с животными, у которых есть владельцы, в т.ч.:	
1.1.	Разработка Правил содержания домашних животных в г. Харькове.	Решением 15 сессии Харьковского городского совета 5 созыва от 03.10.2007 № 164/07 утверждены Правила содержания домашних животных в г. Харькове.
1.2.	Определение предприятия, уполномоченного в сфере обращения с домашними животными.	Решением 34 сессии Харьковского городского совета 5 созыва от 26.06.2009 № 154/09 создано коммунальное предприятие «Центр обращения с животными».
1.3.	Ведение Единой электронной базы данных домашних животных г. Харькова.	С целью обеспечения владельцам домашних животных условий для соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове разработана и внедрена Единая электронная база данных домашних животных г. Харькова (далее – База данных).
1.4.	Регистрация животных в Единой электронной базе данных домашних животных г. Харькова.	По состоянию на 01.10.2017 в Базе данных зарегистрированы, выданы свидетельства и номерные знаки (жетоны) владельцам 6 594 собак и 2 127 кошек.
1.5.	Выдача регистрационных удостоверений и номерных знаков (жетонов) владельцам зарегистрированных животных.	
1.6.	Мониторинг количества животных, у которых есть владельцы.	По результатам мониторинга, который проводит КП «Центр обращения с животными», количество собак, у которых есть владельцы, в городе составляет около 85 000 и кошек – 250 000.
1.7.	Контроль за соблюдением Правил содержания домашних животных в г. Харькове.	КП «Центр обращения с животными» рассмотрены 607 жалоб на нарушение правил содержания домашних животных. По результатам проверок составлены

		496 административных протоколов, 39 материалов направлены в судебные органы.
1.8.	Разработка проектно-изыскательской документации и обустройство площадок для дрессировки и выгула собак.	В городе оборудована 31 площадка для дрессировки и выгула собак.
1.9.	Определение мест и территорий для выгула собак.	На территории города определены и обозначены соответствующими информационными знаками 185 мест и территорий для выгула собак.
1.10.	Приобретение информационных знаков и оборудования для обустройства мест выгула собак.	
1.11.	Создание мобильных стерилизационных пунктов.	КП «Центр обращения с животными» приобретены 2 мобильных ветеринарных кабинета для предоставления услуг по хирургической стерилизации, вакцинации, лечению домашних животных.
1.12.	Проектирование и строительство колумбария для захоронения домашних животных.	Построен колумбарный комплекс для предоставления ритуальных услуг владельцам животных, который состоит из 26 стел с 1 560 нишами для размещения урн с прахом умерших животных.
2.	Обращение с бездомными домашними животными, в т. ч.:	
2.1.	Отлов бездомных домашних животных на территории г. Харькова.	В течение 2008-2017 гг. на территории города отловлено 55 985 бездомных собак и 6,5 тыс. бездомных кошек, из которых 800 возвращены в места отлова.
2.2.	Мониторинг количества бездомных домашних животных на территории г. Харькова.	За период 2013-2017 гг. количество бездомных собак в городе уменьшилось с 10 000 до 5 700 (на 43 %).
2.3.	Работа по привлечению инвестиций, благотворительных взносов юридических и физических лиц для обеспечения гуманного обращения с бездомными животными.	С 01.07.2012 по 01.10.2017 на расчетный счет КП «Центр обращения с животными» поступили благотворительные взносы в размере 378 079 грн. Предприятие получило корм для животных на сумму 228 436 грн.

2.4.	Разработка проектно-сметной документации на капитальный ремонт объектов по просп. Гагарина, 358 для размещения Городского центра содержания бездомных животных.	В составе КП «Центр обращения с животными» создан Городской центр содержания бездомных животных (далее – Центр). В своей инфраструктуре он имеет: - административное здание с ветеринарной клиникой, стационаром и лабораторией, оснащенными оборудованием для диагностики и лечения животных; - карантинную площадку с вольерами, рассчитанными на одновременное содержание до 280 отловленных собак для прохождения карантина; - приют для собак с вольерами, рассчитанный на одновременное содержание 220 собак, отобранных для поиска им новых владельцев; - приют для кошек, рассчитанный на одновременное содержание до 300 животных;
2.5.	Капитальный ремонт объектов по просп. Гагарина, 358 для размещения Городского центра содержания бездомных животных.	- здания гостиниц для собак и кошек на время отсутствия их владельцев; - огороженную площадку для выгула, дрессировки и социализации собак, содержащихся в приюте; - хозяйственную зону (склады, гараж, мастерские, котельные и др.); - колумбарный комплекс для предоставления ритуальных услуг владельцам животных, который состоит из 26 стел с 1 560 нишами для размещения урн с прахом умерших животных.
2.6.	Проектно-изыскательские работы, строительство и обустройство приюта для содержания бездомных животных по просп. Гагарина, 358.	Общая стоимость работ по созданию Городского центра содержания бездомных животных в составе КП «Центр обращения с животными» (капитальный ремонт существующих объектов, новое строительство и обустройство) за период 2010-2017 гг. составила 26 073 645 грн.

2.7.	Укрепление материально-технической базы КП «Центр обращения с животными».	Приобретено: - 8 автомобилей марки «Газель», 1 автомобиль марки «ИЖ-пикап» и 1 служебный автомобиль марки «Geely»; - спецсредства для гуманного отлова животных (петли, сачки, клетки и др.); - ветеринарное оборудование (аппарат УЗИ, рентген-аппарат, электрокоагуляторы биологической сварки тканей, аппарат ИВЛ, стерилизаторы хирургического инструмента, электрокардиограф и др.); - ветеринарная мебель для 5 манипуляционных кабинетов; - оборудование для лабораторных исследований (биологических, иммунных, гематологических, вирусологических); - офисная мебель и оргтехника; - 2 аппарата высокого давления для уборки вольеров и мойки машин; - трактор и тракторный прицеп; - оборудование для автомастерской и др.
3.	Информационно-просветительская и воспитательная работа, направленная на формирование гуманного отношения к животным, в т.ч.:	
3.1.	Размещение просветительских и информационно-справочных материалов на сайте КП «Центр обращения с животными» по всем вопросам, связанным с обращением с домашними животными.	Проводилась информационная и просветительская работа о необходимости контроля за размножением животных, у которых есть владельцы, и их вакцинации, о методах, влияющих на сокращение численности бездомных животных, необходимости соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове и др.
3.2.	Организация информационно-просветительской работы с населением по вопросам содержания домашних животных.	С этой целью издавались и распространялись информационные листовки, буклеты, публиковались материалы в печатных изданиях, в

3.3.	Разработка учебных воспитательных курсов для дошкольных и учебных учреждений по вопросам гуманного отношения к животным и правилам поведения с ними.	подземном и наземном городском транспорте размещались плакаты, осуществлялась демонстрация видеороликов на телеканалах, а также сотрудники предприятия принимали участие в тематических телевизионных программах городских телекомпаний.
3.4.	Организация проведения тематических конференций, семинаров, лекций, конкурсов, выставок и др.	В общеобразовательных школах города проводились внеклассные курсы занятий с учениками 1-9 классов по разработанной программе «Гуманное отношение к животным и правила обращения с ними».
3.5.	Организация и участие в подготовке и проведении тематических телевизионных программ, выступлений в СМИ.	Всего проведено 815 занятий.

В ходе реализации мероприятий Программы обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове на 2013-2017 гг. отлов бездомных домашних животных в городе осуществляло КП «Центр обращения с животными».

Исходя из динамики отлова:

- 2013 год – 10 000 собак (по плану – 10 000);
- 2014 год – 9 500 собак (по плану – 10 000);
- 2015 год – 7 000 собак (по плану – 7 000);
- 2016 год – 6 056 собак (по плану – 6 000);
- 2017 год – 5 650 собак (по плану – 5 700);

за 5 лет предприятием выловлено 38 206 бездомных собак.

Таким образом, количество отловленных бездомных собак в 2017 году уменьшилось на 43,7 % по сравнению с 2013 годом, что безусловно свидетельствует об эффективности проведённой работы по регулированию их численности.

В рамках Соглашения о сотрудничестве в сфере обращения с домашними животными, подписанного между Департаментом жилищного хозяйства Харьковского городского совета и зоозащитной организацией «Naturewatch Foundation» (Великобритания) в феврале 2013 года, британскими экспертами было отмечено, что реализация мероприятий городской программы регулирования численности бездомных собак дает положительный эффект, который заключается в позитивной динамике сокращения количества бездомных собак на территории Харькова. По результатам двух подсчетов их количества, проведенных специалистами «Naturewatch Foundation», было отмечено уменьшение количества бездомных собак на 40 % за 6 месяцев.

Также подтверждением эффективности реализации Программ является

динамика мониторинга данных по г. Харькову Управления Госпродпотребслужбы в г. Харькове:

- в 2010 году бездомными собаками были травмированы 1 903 человека;
- в 2016 году этот показатель уменьшился на 77 % и составил 436 случаев;
- сокращение до нуля показателей загрязнения почв детских площадок и рекреационных зон яйцами геогельминтов (токсокар, собачьих и кошачьих аскарид). В 2010 году было установлено 19,3 % положительных результатов из исследованных проб. Начиная с 2015 года выявлены только нежизнеспособные яйца токсокар, что не является показателем загрязненности почвы.

Кроме численности бездомных собак, в соответствии с нормами Закона Украины «О защите животных от жестокого обращения» регулированию также подлежит и численность бездомных кошек. Начиная с 2015 года с целью урегулирования многочисленных конфликтов и жалоб жителей города на наличие большого количества бездомных кошек, прежде всего во дворах многоэтажной застройки, КП «Центр обращения с животными» начало их отлов с применением метода «отлов-стерилизация-возврат на место отлова» (далее – метод ОСВ). Применение этого метода к кошкам также было рекомендовано организацией «Naturewatch Foundation».

В случае если жители не возражают против наличия на придомовых и других территориях бездомных кошек и есть те, кто согласен ухаживать за этими животными, после отлова, стерилизации и вакцинации часть отловленных кошек возвращалась в места отлова. За период 2015-2017 гг. всего отловлено 7,5 тыс. бездомных кошек, из которых 800 возвращены в места отлова.

Таким образом, за период действия двух вышеуказанных программ обращения с домашними животными и регулирования их численности в г. Харькове выполнены все предусмотренные мероприятия. Это позволило за последние 10 лет:

- привести систему обращения с домашними животными в городе в соответствие с требованиями действующего законодательства в этой сфере;
- создать условия владельцам домашних животных для соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове;
- создать систему регулирования численности бездомных животных гуманными методами на территории города;
- снизить количество бездомных домашних собак на территории города до оптимального уровня;
- создать инфраструктуру для содержания и обращения с отловленными бездомными животными;
- организовать информационную и образовательную работу по вопросам, связанным с отношениями человека и домашних животных в городской среде.

Однако, несмотря на достигнутое, необходимо продолжать работу, направленную на регулирование численности бездомных животных, недопущение роста их количества в границах города, создание условий владельцам домашних животных для соблюдения требований Правил содержания домашних животных в

г. Харькове, в том числе на профилактику явления бездомности домашних животных, содействие общественным зоозащитным организациям в создании приютов некоммунальной формы собственности.

2. Цель и задачи Программы

2.1. Цель Программы

Основной целью Программы является обеспечение условий для продолжения ведения эффективной работы в сфере обращения с домашними животными, регулирования численности бездомных животных в соответствии с требованиями действующего законодательства Украины, предотвращения явления бездомности домашних животных, создания условий владельцам домашних животных для соблюдения требований действующих Правил содержания домашних животных в г. Харькове.

Коммунальные предприятия г. Харькова являются неотъемлемой составляющей устойчивого развития города и ориентированы на обеспечение потребностей территориальной громады, которые реализуются городским советом через коммунальные предприятия, созданные для выполнения мероприятий городских программ.

С целью эффективного управления коммунальной собственностью в сфере обращения с домашними животными на территории г. Харькова, дальнейшего развития материальной базы указанной сферы, качественного предоставления услуг населению города Харькова соответствующими ресурсами (в том числе и финансовыми) обеспечивается коммунальное предприятие «Центр обращения с животными».

2.2. Задачи Программы

Для достижения цели Программы необходимо выполнить такие задачи:

- продолжать работу по регистрации животных в Единой электронной базе данных домашних животных г. Харькова (далее – База данных);
- расширить систему учета домашних животных путем привлечения частных ветеринарных клиник, приютов, питомников, кинологических клубов к регистрации домашних животных в Базе данных на договорных условиях;
- организовать регистрацию домашних животных на площадках для дрессировки и выгула собак;
- создать в составе КП «Центр обращения с животными» (далее – КП «ЦОЖ») «Социальный ветеринарный центр»;
- обеспечить владельцам домашних животных ветеринарное обслуживание и стерилизацию их питомцев по социальным ценам;
- обеспечить работу передвижных ветеринарных клиник по стерилизации домашних животных, у которых есть владельцы;
- определять территории мест для выгула домашних собак, размещать и обустраивать площадки для дрессировки и выгула домашних собак;
- способствовать проведению контроля в местах продажи животных;

- обеспечить идентификацию домашних и бездомных животных методом их чипирования;
- создать систему поиска владельцев для бездомных животных путем проведения ярмарок бездомных животных, онлайн-ярмарок бездомных животных путем сведения баз данных с зоозащитными организациями;
- заключать договоры с учреждениями длительного содержания животных о приеме-передаче животных;
- создать систему льгот для людей, которые стали владельцами бездомных животных из приюта Городского центра содержания бездомных животных;
- сделать КП «ЦОЖ» приоритетным местом для общественно-исправительных работ;
- подготовить предложения по дополнению Комплексной программы развития образования г. Харькова разделом, регулирующим вопросы гуманного обращения с животными;
- создать и продвигать страницу в социальной сети Instagram для популяризации деятельности КП «ЦОЖ»;
- способствовать созданию приютов для бездомных животных некоммунальной формы собственности;
- проводить информационную работу для владельцев о необходимости стерилизации и вакцинации домашних животных, предотвращении их неконтролируемого размножения, недопустимости самовольного выгула, необходимости соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове и формирования у владельцев ответственного отношения к своим питомцам;
- обеспечить ежегодный мониторинг количества бездомных домашних животных на территории города;
- осуществлять отлов бездомных животных;
- обеспечить стерилизацию бездомных животных, поступающих в Городской центр содержания бездомных животных (далее – Центр);
- проводить вакцинацию и лечение бездомных животных, содержащихся в приюте Центра;
- обеспечить работу по поиску владельцев бездомным животным, содержащимся в приюте Центра;
- наладить сотрудничество с представителями зоозащитной общественности по вопросам, связанным с поиском владельцев бездомным животным, которые содержатся в приюте Центра, проведения информационной кампании для владельцев домашних животных о недопущении неконтролируемого размножения и необходимости стерилизации их питомцев, и другим вопросам, направленным на благополучие животных;
- обеспечить поддержание надлежащего санитарно-экологического состояния и эпизоотической ситуации в городе;
- вести работу, направленную на предотвращение явления бездомности домашних животных;

- наладить сотрудничество с международными зоозащитными организациями с целью оказания информационной, методической и другой поддержки в сфере гуманного обращения с животными;
- использовать зарубежный опыт обращения с домашними и бездомными животными;
- вести информационную и образовательную работу, направленную на формирование ответственного владения домашними животными.

3. Направления реализации Программы

Реализация Программы предусмотрена по таким направлениям:

- обращение с домашними животными, у которых есть владельцы;
- обращение с бездомными домашними животными;
- информационная и образовательная работа по вопросам, связанным с проблемами взаимоотношений человека и домашних животных в городской среде.

Реализация основных направлений Программы предусмотрена путем выполнения соответствующих мероприятий, которые приведены в приложении к Программе и рассчитаны на 5 лет (2018-2022 гг.).

4. Механизмы обеспечения реализации Программы

4.1. Нормативно-правовое обеспечение

Программа реализуется на основании таких нормативно-правовых актов:

- Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине»;
- Закона Украины «О защите животных от жестокого обращения»;
- Закона Украины «О ветеринарной медицине»;
- Закона Украины «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения»;
- Закона Украины «О защите населения от инфекционных болезней»;
- Европейской конвенции о защите домашних животных ратифицированной Законом Украины от 18.09.2013 № 578-VII;
- приказа Министерства охраны окружающей природной среды Украины от 28.09.2010 № 425 «Об утверждении Порядка проведения мероприятий, необходимых для сокращения численности животных, которые представляют опасность»;
- приказа Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 15.10.2010 № 438 «Об утверждении Ветеринарно-санитарных требований к содержанию животных в приютах»;
- приказа Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 15.10.2010 № 439 «Об утверждении Положения о приюте для животных»;
- приказа Государственного комитета ветеринарной медицины Украины от 07.09.2010 № 365 «Об утверждении Методических рекомендаций по проведению эвтаназии животных»;

- Рекомендаций Всемирного общества защиты животных (WSPA) по цивилизованному регулированию численности безнадзорных животных при отлове, транспортировке, содержании в приютах и усыплении.
- других нормативно-правовых актов.

4.2. Финансовое обеспечение

Финансирование мероприятий, предусмотренных Программой, осуществляется за счет:

- средств бюджета города Харькова;
- добровольных взносов юридических и физических лиц;
- других средств, не запрещенных законодательством Украины.

Направления и мероприятия Программы, объемы их финансирования определяются и утверждаются решением Харьковского городского совета отдельно на каждый финансовый год при принятии бюджета города Харькова.

Для обеспечения эффективной работы и контроля в сфере содержания и обращения с домашними животными средства бюджета города Харькова могут направляться в качестве финансовой поддержки коммунальным предприятиям, осуществляющим деятельность в этой сфере.

4.3. Организационное обеспечение

Организационное обеспечение реализации Программы и контроль выполнения предусмотренных Программой мероприятий осуществляет Департамент жилищного хозяйства Харьковского городского совета.

5. Ожидаемые результаты реализации мероприятий Программы

Утверждение и реализация предусмотренных мероприятий создаст основание для продолжения ведения эффективной работы в сфере содержания и обращения с домашними животными в городе и даст возможность:

- создать условия владельцам для соблюдения требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове;
- уменьшить количество невостребованного потомства домашних животных, у которых есть владельцы;
- не допустить рост численности бездомных собак на территории города;
- регулировать численность бездомных животных на территории города;
- уменьшить загрязнение территории города отходами жизнедеятельности животных;
- поддерживать эпизоотическое, санитарно-эпидемиологическое и экологическое состояние города на должном уровне;
- сохранить здоровье населения города;
- предотвратить распространение болезней, общих для человека и животных;
- формировать гуманное и этичное отношение к животным, которые

находятся рядом с человеком;

- применять зарубежный опыт в решении вопросов обращения с домашними животными.

Директор Департамента
жилищного хозяйства

Р.Б. Нехорошков

Приложение
к Программе обращения
с домашними животными
и регулирования их численности
в г. Харькове на 2018-2022 гг.

МЕРОПРИЯТИЯ
Программы обращения с домашними животными
и регулирования их численности в г. Харькове на 2018-2022 гг.

№ п/п	Содержание мероприятий	Исполнитель	Срок выполнения
1.	Обращение с домашними животными, у которых есть владельцы, в т.ч.:		2018-2022 годы
1.1.	Финансовая поддержка КП «Центр обращения с животными».	Департамент жилищного хозяйства, Департамент бюджета и финансов,	
1.2.	Ведение Единой электронной базы данных домашних животных в г. Харькове.	Департамент градостроительства, архитектуры и	
1.3.	Регистрация животных в Единой электронной базе данных домашних животных г. Харькова с выдачей владельцам соответствующего пакета документов.	генерального плана, администрации районов Харьковского городского совета, КП «Центр обращения с животными»	
1.4.	Совершенствование Единой электронной базы данных домашних животных г. Харькова путем расширения системы учета с привлечением частных ветеринарных клиник, приютов, питомников, кинологических клубов к регистрации домашних животных в Базе данных на договорных условиях и организация регистрации домашних животных на площадках для дрессировки и выгула собак.		

1.5.	Контроль за соблюдением требований Правил содержания домашних животных в г. Харькове.		
1.6.	Приобретение оборудования и обустройство площадок для дрессировки и выгула собак.		
1.7.	Определение мест и территорий для выгула собак.		
1.8.	Приобретение информационных знаков для обозначения мест выгула собак.		
1.9.	Обеспечение предоставления ветеринарной клиникой КП «Центр обращения с животными» («Социальный ветеринарный центр») ветеринарных услуг владельцам животных по социальным ценам.		
1.10.	Обеспечение работы мобильных ветеринарных кабинетов для предоставления услуг владельцам домашних животных на территории города Харькова.		
1.11.	Расширение строительства колумбария для захоронения умерших домашних животных.		
1.12.	Создание комплекса «Сад воспоминаний» при колумбарии для захоронения умерших домашних животных.		
1.13.	Разработка и внесение изменений и дополнений в действующую редакцию Правил содержания домашних животных в г. Харькове.		

1.14.	Инициирование разработки и принятия на законодательном уровне ветеринарно-санитарных правил содержания животных в жилых помещениях и других необходимых законодательных инициатив в сфере обращения с животными.		
2.	Обращение с бездомными домашними животными, в т.ч.:		2018-2022 годы
2.1.	Отлов бездомных домашних животных на территории г. Харькова.	Департамент жилищного хозяйства, Департамент градостроительства, архитектуры и генерального плана, администрации районов Харьковского городского совета, КП «Центр обращения с животными», общественные организации и объединения	
2.2.	Мониторинг количества бездомных домашних животных на территории г. Харькова		
2.3.	Привлечение инвестиций, благотворительных взносов юридических и физических лиц для обеспечения гуманного обращения с бездомными животными.		
2.4.	Организация системы контроля за содержанием и размножением собак на территориях некоммунальной формы собственности, принадлежащих юридическим лицам (гаражные кооперативы, строительные площадки, промышленные и другие территории).		
2.5.	Содействие созданию приютов некоммунальной формы собственности для бездомных домашних животных.		
2.6.	Укрепление материально-технической базы КП «Центр обращения с животными».		

2.7.	Совершенствование существующей системы поиска владельцев для бездомных животных, содержащихся в приюте Городского центра содержания бездомных домашних животных, путём:		
2.7.1.	Проведение ярмарок бездомных животных.		
2.7.2.	Проведение онлайн-ярмарок бездомных животных путем сведения баз данных с зоозащитными организациями.		
2.7.3.	Заключение договоров с учреждениями длительного содержания животных о приеме-передаче животных.		
2.7.4.	Создание системы льгот для людей, ставших владельцами бездомных животных из приюта Городского центра содержания бездомных домашних животных.		
2.8.	Обеспечение отлова бездомных кошек с возвращением их на место отлова по согласию жильцов.		
3.	Информационная и образовательная работа, направленная на формирование ответственного владения домашними животными, в т. ч.:		2018-2022 годы
3.1.	Размещение просветительских и информационно-справочных материалов на сайте КП «Центр обращения с животными» по всем вопросам, связанным с обращением с домашними животными.	КП «Центр обращения с животными», Департамент по делам информации и связям с общественностью Харьковского городского совета, общественные организации и объединения.	

3.2.	Обеспечение разработки и создания информационных и рекламных мероприятий по вопросам, связанным с обращением с животными.		
3.3.	Размещение социальной рекламы в городском транспорте по вопросам, связанным с обращением с животными.		
3.4.	Организация информационной, образовательной работы с населением по вопросам содержания домашних животных.		
3.5.	Проведение в учебных учреждениях образовательных курсов по вопросам гуманного отношения к животным и правилам поведения с ними.		
3.6.	Организация проведения тематических конференций, семинаров, лекций, конкурсов, выставок и др.		
3.7.	Организация и участие в подготовке и проведении тематических телевизионных программ, сюжетов, выступлений в СМИ.		
3.8.	Подготовка предложений по дополнению Комплексной программы развития образования г. Харькова разделом, регулирующим вопросы гуманного обращения с животными.		
3.9.	Создание и продвижение страницы в социальной сети Instagram для популяризации деятельности КП «Центр обращения с животными».		

3.10.	Налаживание сотрудничества с международными зоозащитными организациями с целью получения информационной, методической и другой поддержки в сфере гуманного обращения с животными.		
-------	---	--	--

Директор Департамента
жилищного хозяйства

Р.Б. Нехорошков